

VOOREMAA GEOPARK

Kohtumine Aivar Soopi ja Sigrid Sepaga

12.06.2019

Vooremaale rajati kõigepealt Jääaja Keskus, mis tekkis looduskeskuse ideest. Et eristuda, siis valiti jääaja teema.

Jääaja Keskus on SA, mis kuulub Tartu vallale. Keskus on uus ehitus ja rajati Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmi toetusel. Hetkel töötab seal ca 20 inimest (kohvik, koristajad, 3 loodusgiidi jne).

<https://jaaag.ee/jaaaja-keskusest/toetatud-projektid/>

Aivar Soop oli sel ajal Tartu vallavanem ja maailmas ringi rännanuna nägi piirkonnas potentsiaali arendada Jääaja Keskuse ümber geopark. Esialgne plaan oli rajada see Vooremaa maastikukaitsealale või Vooremaa maastikurajoonile. See hõlmas 4 valda. Ümberkaudsed vallad soovisid ka osa võtta ja nii saadi lõpuks kokku 29 omavalitsust, kes ühiselt allkirjastasid asutamislepingu. (Mittetulundusühing Vooremaa Geopark loodi 25.12.2016, kuid tegevust alustati juba 2010 aastal). 2/3 käisid aktiivselt kohtumistel ja kuigi me täna teame, et geoparki ei loodud, olid kokkusaamiste mõjud kohalikele siiski positiivsed (uued tutvused, suhtlemine ja koostöö).

Omavalitsuste liikmemaks oli 10 senti elaniku kohta. Ettevõtjatel oli 5-eurone liikmemaks. Selle raha eest ei turundatud. Turundus oli kõik projektipõhine. Omavalitsuste peamine küsimus oli, mida nad ikkagi saavad selle eest?

Tartu vallas oli tööel projektijuht, kes geopargi asju ajas. Esmased ülesanded:

1. Uurida välja omavalitsuste põnevad kohad, objektid, mis turistile huvi pakuksid
2. Leida sidusus kõikide objektide vahel (ka need kaasati, mis tundusid mõttetus)
3. Vooremaa geopargi arengustrateegia kirjutamine (2013)
4. Stiiliraamatu koostamisel kasutati üliõpilaste abi (Tartu Kõrgem Kunstikool), logol on reibas Linda ja voor.
5. Koduleht <http://jaaag.ee/geopark/et/geopark/>

Kuna arusaam geopargist oli puudulik, siis üheskoos külastati geoparke lähiliikides, nt Poolas Kielce Geopark <http://geopark-kielce.pl/en/> - ühe linna projekt, sellega nad end reklaamivad. Seal on suurepärane keskus (hoone).

Sigrid tegeles turundusega ja levitati Vooremaa Geopargi ideed, teavitati kohalikke, oli ka geopargi konverents. Turistide teavitamiseni ei jõutud.

Aivar hindas mitme valla koostööd negatiivseks, sest siis pole keegi nõ „geopargi omanik“, parim lahendus oleks üks vald ja selle piires geopark.

Või siis alternatiiv, et LEADER tegevusgrupi piirkond ühtib geopargi piirkonnaga, siis on inimesed olemas, palgatud ning raha jagatakse geopargi piirkonna arendamiseks.

Aivari idee järgi peaks kindlasti olema mingi keskus hoonena, kus on kajastatud selle piirkonna ASI nõ lugu. See võiks olla suur tühi ruum mustade seintega, ilma akendeta ja sisu luuakse ekraanide ja hologrammidega.

Lisaks soovitas Aivar tutvuda järgnevate geoparkidega:

Soomes Rokua Geopark <https://www.rokuageopark.fi/en/experience> - hea tunnetusega park

Soomes Imatra Geopark <https://saimaageopark.fi/en/location/imatra/> - huvitav piirkond

Lätis <https://www.entergauja.com/en/> ja <https://www.latvia.travel/et/sihtkoht/tervete-looduspark> - ei ole küll geopargid, kuid sealt on palju õppida.

Saksamaal Magdeburgi Geopark – oli Uneco nimekirjas, kuid kustutati, sest ei olnud kohaliku elanikkonna piisavat kaasatust, et majanduslikult ära tasuks. Keskus on kaladest tegelikult.

Põnevad muuseumid :

Kliimamuuseum Saksamaal https://www.klimahaus-bremerhaven.de/en.html?no_cache=1

Moskva Kosmose muuseum <http://www.kosmo-museum.ru/?locale=en>

St Petersburgi veemuuseum <http://www.vodokanal-museum.ru/en/>